

Zpráva

o naplňování priorit a realizaci opatření

Strategie prevence kriminality statutárního města
Ostravy na období 2023–2027

za rok 2023

Obsah

Manažerské shrnutí	2
Celkové ukazatele.....	4
Přehled naplňování opatření v roce 2023.....	7
Priorita A Podpora a rozvoj systému prevence kriminality.....	8
Priorita B Informovanost.....	11
Priorita C Pomoc a podpora obětem protiprávních činů.....	12
Priorita D Práce s pachateli trestné činnosti, prevence recidivy	14
Priorita E Komplexní a koordinovaný přístup k bezpečnosti v rizikových lokalitách, práce s rizikovými komunitami	15
Priorita F Situační prevence kriminality	17
Priorita G Kriminalita páchaná dětmi a na dětech	18
Priorita H Prevence kybernetické kriminality, rozvoj funkční gramotnosti	20
Závěr	22

Manažerské shrnutí

Zpracování Zprávy o naplňování priorit a realizaci opatření Strategie prevence kriminality statutárního města Ostravy na období 2023-2027 za rok 2023 (dále jen Zpráva) vyplývá z dokumentu Strategie prevence kriminality statutárního města Ostravy na období 2023-2027 (dále jen Strategie) schválené zastupitelstvem města dne 14. 9. 2022 usnesením č. 2240/ZM1822/36.

V roce 2023 v Ostravě působilo celkem **62 subjektů, které realizovaly 84 preventivních aktivit a poskytovaly 6 sociálních služeb**. Celkové náklady činily 48 912 000 Kč, přičemž město se podílelo 18 442 000 Kč (37 %). Tato míra spolufinancování je dlouhodobě konstantní. Zcela nebo částečně se podařilo naplnit většinu opatření Strategie (18 z 19). Jedno opatření se nepodařilo naplnit, ale je stále aktuální, přechází do roku 2024.

Registrovaná **kriminalita klesá** a Ostrava zároveň dlouhodobě vyniká **vysokou mírou objasněnosti** trestné činnosti. V roce 2023 byla objasněnost trestných činů 58,2 %. Souběžně pokračuje trend, kdy se **páchání kriminality přesouvá do kyberprostoru**. V porovnání rizikovosti Ostrava dlouhodobě patří mezi **kriminalitou nejvíce zasažená místa ČR**.

Strategie vychází ze strategických dokumentů především na národní a dále také na krajské úrovni a navazuje na předchozí strategické dokumenty v oblasti prevence kriminality v Ostravě. Strategie vytváří obsahový a organizační rámec pro prevenci kriminality ve městě. Určuje priority, ke kterým má město směřovat, a rovněž opatření a aktivity, které budou přispívat k řešení identifikovaných problémů – navrhuje způsoby jejich řešení, včetně zabezpečení všech potřebných zdrojů (organizačních, personálních, finančních). Hlavními prioritami města v daném období jsou:

Priorita A Podpora a rozvoj systému prevence kriminality

Funkční systém prevence kriminality v Ostravě (3 opatření).

- Splněno: 2 Částečně splněno: 1 Nesplněno: 0

Priorita B Informovanost

Informovanost široké i odborné veřejnosti o rizicích kriminality, možnostech, jak zvýšit ochranu a kde nalézt pomoc (1 opatření).

- Splněno: 1 Částečně splněno: 0 Nesplněno: 0

Priorita C Pomoc a podpora obětem protiprávních činů

Pomoc a podpora s důrazem na pomoc zvláště zranitelným obětem, snižování latence a sekundární viktimizace obětí (3 opatření).

- Splněno: 2 Částečně splněno: 0 Nesplněno: 1

Priorita D Práce s pachateli trestné činnosti, prevence recidivy

Práce s pachateli včetně včasné a koordinované resocializace pachatelů a podpory práce s osobou dopouštějící se násilí (2 opatření).

- Splněno: 2 Částečně splněno: 0 Nesplněno: 0

Priorita E Komplexní a koordinovaný přístup k bezpečnosti v rizikových lokalitách, práce s rizikovými komunitami

Přístup založený na partnerské spolupráci odpovědných subjektů a zástupců/obyvatel lokalit, zaměřený na projevy i příčiny problémů (3 opatření).

- Splněno: 2 Částečně splněno: 1 Nesplněno: 0

Priorita F Situační prevence kriminality

Prevence formou posilování odolnosti míst proti trestné činnosti, podpory a implementace nových přístupů a technologií (2 opatření).

- Splněno: 0 Částečně splněno: 2 Nesplněno: 0

Priorita G Kriminalita páchaná dětmi a na dětech

Kriminalita, kterou aktéři monitorují, realizují potřebná opatření, preventivní programy a nízkoprahové volnočasové aktivity (3 opatření).

- Splněno: 3 Částečně splněno: 0 Nesplněno: 0

Priorita H Prevence kybernetické kriminality, rozvoj funkční gramotnosti

Prevence kyberkriminality včetně podpory obětem v kyberprostoru (2 opatření).

- Splněno: 1 Částečně splněno: 1 Nesplněno: 0

Pro vyhodnocení naplňování jednotlivých priorit, opatření a aktivit byly sledovány jednak finanční parametry – celkové náklady a podíl statutárního města Ostravy (SMO) na těchto nákladech pro zajištění preventivních aktivit a sociálních služeb v oblasti prevence kriminality, a dále reálné naplňování stanovených aktivit včetně ukazatelů (parametrů). S výstupy z vyhodnocení se následně pracuje v rámci řízení a optimalizace místní sítě aktivit a služeb v oblasti prevence kriminality. Strategii tvoří 8 priorit, 19 opatření a 69 aktivit.

Nejvýznamnější akcí v oblasti prevence kriminality v roce 2023 bylo pořádání konference Národní dny prevence, které se konaly 10. – 11. října v Multifunkční aule Gong v Dolní oblasti Vítkovic. Národní dny prevence v Ostravě byly 4. ročníkem této akce. Předchozí ročník proběhl v roce 2021 v Plzni. V letech 2017 a 2019 pořádalo konferenci město Brno. Smyslem konference je přispět k rozvoji a podporovat systém prevence kriminality v ČR. Konkrétně si kladla za cíl podporovat rozvoj kompetencí a vzdělávacích aktivit pro aktéry prevence kriminality, podporovat spolupráci, sdílení a zapojovat do prevence kriminality další aktéry. V rámci dvou konferenčních dnů akci navštívilo 202 účastníků, 58 přednášejících a proběhlo 43 příspěvků, workshopů a aktivit v 15 tematických blocích. Konference byla odbornou veřejností hodnocena velmi pozitivně.

Celkové ukazatele

Na území města působilo v roce 2023 v oblasti prevence kriminality celkem **62 subjektů**, které **realizovaly 84 preventivních aktivit a poskytovaly 6 sociálních služeb**. Převládaly aktivity a služby v oblasti sociální prevence (66), dále vzdělávací aktivity (14). Nejvíce aktivit a služeb se zaměřovalo na prevenci kriminality dětí a mládeže (Priorita G: 22 aktivit a 2 služby), dále pak na řešení problémů v sociálně vyloučených lokalitách (Priorita E: 16 aktivit a 1 služba). V prioritě F – Situační prevence je zahrnuto 62 hřišť otevřených pro veřejnost.

Realizátoři aktivit a služeb v oblasti prevence kriminality v roce 2023

Realizátoři aktivit a služeb v oblasti prevence kriminality	Počet subjektů	Sociální služby	Preventivní aktivity
Město – organizační jednotky MMO	1		1
Město – organizační jednotky MPO	1		6
Městské obvody	17		27
Organizační složky státu	2		2
Příspěvkové organizace	4		5
Neziskové organizace a další externí subjekty (školská zařízení)	37	6	43
Celkem	62	6	84

Druhy aktivit a služeb v oblasti prevence kriminality v roce 2023

Druh souvisejících preventivních aktivit a služeb v oblasti prevence kriminality	Celkem	Sociální prevence	Situační prevence	Informování občanů	Vzdělávání vč. škol
Počet souvisejících preventivních aktivit	84	66	2	2	14
Počet sociálních služeb	6	6	0	0	0
Celkem	90	72	2	2	14

Počet aktivit a služeb v oblasti prevence kriminality v roce 2023

Priorita	Počet aktivit	Počet služeb
Priorita A – Podpora a rozvoj systému prevence kriminality	7	0
Priorita B – Informovanost	4	0
Priorita C – Pomoc a podpora obětem protiprávních činů	4	2
Priorita D – Práce s pachateli trestné činnosti, prevence recidivy	7	1
Priorita E – Komplexní a koordinovaný přístup k bezpečnosti v rizikových lokalitách, práce s rizikovými komunitami	16	1
Priorita F – Situační prevence kriminality	21	0
Priorita G – Kriminalita páchaná dětmi a na dětech	22	2
Priorita H – Prevence kybernetické kriminality, rozvoj funkční gramotnosti	3	0
Celkem	84	6

Celkové náklady na zajištění oblasti prevence kriminality v roce 2023 činily **48 912 000 Kč**, z toho náklady města představovaly 18 442 000 Kč. Město se tedy podílelo na financování aktivit a služeb v oblasti prevence kriminality 37 %.

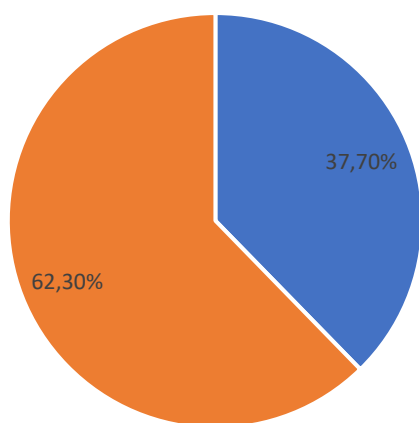
Financování prevence kriminality v roce 2023

Náklady města	18 442 000 Kč	37,70 %
Další zdroje	30 404 000 Kč	62,30 %
Celkové náklady	48 912 000 Kč	100 %

Financování prevence kriminality dle priorit v roce 2023

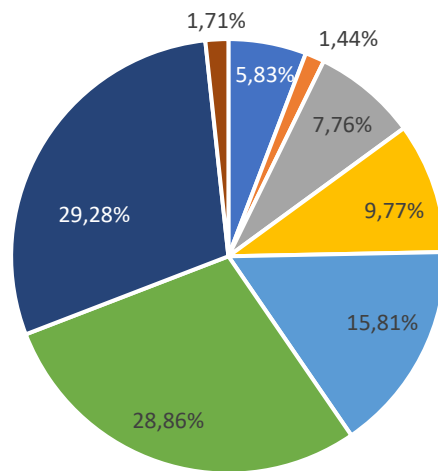
Priorita	Celkové náklady	Náklady města	Procent
Priorita A	926 000 Kč	1 076 000 Kč	5,83 %
Priorita B	666 000 Kč	266 000 Kč	1,44 %
Priorita C	5 185 000 Kč	1 432 000 Kč	7,76 %
Priorita D	6 210 000 Kč	1 802 000 Kč	9,77 %
Priorita E	11 256 000 Kč	2 917 000 Kč	15,81 %
Priorita F	6 365 000 Kč	5 232 000 Kč	28,86 %
Priorita G	17 831 000 Kč	5 400 000 Kč	29,28 %
Priorita H	473 000 Kč	317 000 Kč	1,71 %
Celkem	48 912 000 Kč	18 442 000 Kč	100 %

Financování prevence kriminality v roce 2023

■ Náklady města ■ Další zdroje

Financování prevence kriminality dle priorit v 2023

■ Priorita A ■ Priorita B ■ Priorita C ■ Priorita D ■ Priorita E ■ Priorita F ■ Priorita G ■ Priorita H

Přehled naplňování opatření v roce 2023

Indikátory naplňování Strategie prevence kriminality statutárního města Ostravy
na období 2023–2027

Název indikátoru	Počáteční hodnota	2023	Cílová hodnota r. 2027
Index kriminality	174	278	pokles
Objasněnost trestných činů	49 %	58,2 %	min. udržení
Pocit bezpečí občanů	prvotní zjištění hodnoty v roce 2023	prvotní zjištění hodnoty v roce 2024	zvýšení
Nápad trestné činnosti (majetková, násilná)	4567/542	5837/686	pokles
Dotační programy pro NNO, MOB, PO, MPO a Program prevence kriminality MV	1x ročně	1x ročně	1x ročně
Bezpečnostní analýza	1x ročně	1x ročně	1x ročně
Metodika měření úspěšnosti a efektivity programů a projektů prevence kriminality	0	0	1
Míra informovanosti veřejnosti o prevenci kriminality v reálném a virtuálním světě	prvotní zjištění hodnoty v roce 2023	prvotní zjištění hodnoty v roce 2024	zvýšení
Realizace dnů prevence v Ostravě	1x ročně	1x ročně	1x ročně
Web Bezpečnější Ostrava (aktualizovaný průběžně)	1	1	1
Míra latence a sekundární viktimizace obětí	prvotní zjištění v roce 2023	prvotní zjištění v roce 2024	snížení
Počet odborných služeb pro oběti trestných činů	7	8	udržení
Míra recidivy	54 %	58 %	snížení
Počet uložených alternativních trestů a odklonů	667	660	zvýšení
Počet programů zaměřených na práci s pachateli trestné činnosti	8	8	zvýšení
Počet asistentů prevence kriminality	6	11	8
Počet domovníků-preventistů	6	44	40
Počet multidisciplinárních týmů Místa pro dialog	7	7	7

Počet projektů pro rizikové lokality a komunity	21	17	zvýšení
Počet projektů na modernizaci městského kamerového a dohlížečského systému	1	0	1
Metodika identifikace a hodnocení bezpečnostně rizikových míst	0	0	1
Počet bezpečných hřišť otevřených veřejnosti	60	62	navýšení
Počet pachatelů trestné činnosti do 18 let	244	328	pokles
Počet projektů zaměřených na děti a mládež	27	24	min. udržení
Počet otevřených klubů	8	9	udržení
Metodika záškoláctví (aktualizovaná 1 x ročně)	1	1	1
Zřízení krajské poradenské a informační centrum v Ostravě	0	0	1
Počet členů Kybernetické platformy	4	4	6
Počet projektů zaměřených na prevenci v kyberprostoru	4	3	zvýšení

Komentář k vybraným indikátorům

Při nastavování Indikátorů naplňování Strategie bylo vycházeno z aktuálně dostupných dat (rok 2021), které byly ovšem zkresleny covidovými roky. U některých Indikátorů, např. Index kriminality, majetková a násilná trestná činnost, došlo oproti plánovaného poklesu k nárůstu. Cílem pro další období bude pokles hodnot ve vztahu k roku 2023.

Index kriminality

V roce 2020 a 2021 ovlivnila opatření přijatá v souvislosti s pandemií covid-19. V roce 2022 došlo oproti roku 2021 k nárůstu počtu trestných činů spáchaných v Ostravě, a to o 2 966 (+ 24 %), čímž vzrostl i index kriminality (pozn. počet registrovaných trestných činů na 10 000 obyvatel) na hodnotu 294,4. V roce 2023 nastal oproti předchozímu roku pokles o 333 trestných činů (- 4 %). Index kriminality tedy činil 278,7.

Majetková a násilná trestná činnost

V Ostravě je nejčastějším typem trestná činnost majetková (5 837 evidovaných tr. činů). Násilná trestná činnost, u které došlo k výrazně sníženému nápadu v letech 2020 a 2021, byla v této době ovlivněna dlouhodobými celostátními bezpečnostně-zdravotními opatřeními při ochraně občanů před pandemií covid-19, během kterých došlo k omezení pohybu osob na různých veřejných místech, jako jsou restaurační zařízení nebo velké obchodní galerie. Pokud rok 2023 srovnáváme s rokem 2022 a dřívějšími roky, tak nápad majetkové a násilné trestné činnosti je obdobný.

Priorita A Podpora a rozvoj systému prevence kriminality

Město Ostrava rozvíjí systém prevence kriminality a aktivity prevence kriminality finančně podporuje. Staví na přístupu založeném na důkazech a empirických poznatcích, posiluje spolupráci, kapacity a kompetence relevantních aktérů.

Opatření A.1

Podporovat systém prevence kriminality, aktivit, programů a projektů prevence kriminality

Míra naplnění: Splněno

Náklady SMO: 1 062 000 Kč

Popis plnění:

Na území SMO byl zajištěn koordinovaný a funkční systém prevence kriminality.

Na MMO na oddělení sociálních služeb je zařazen úsek prevence kriminality a sociálního začleňování.

Existuje zpracovaný, schválený a vyhodnocovaný strategický materiál Strategie prevence kriminality SMO na období 2023–2027.

SMO se zapojilo do Programu prevence kriminality na místní úrovni Ministerstva vnitra ČR (MV ČR).

SMO podporovalo organizace v rámci poskytování účelových dotací v oblasti prevence kriminality.

SMO podporovalo městské obvody v rámci poskytování transferů v oblasti prevence kriminality.

MPO tvořila funkční prvek v systému prevence kriminality na území SMO.

Vyhlášené programy:

- Program na poskytování peněžních prostředků z rozpočtu statutárního města Ostravy na rok 2023 včetně podmínek pro jednotlivé oblasti.

Počet podpořených projektů: 40

Výše poskytnuté podpory: 8 515 000 Kč.

- Transfery z rozpočtu statutárního města Ostravy za účelem zabezpečení prevence kriminality na rok 2023.

Počet podpořených projektů městských obvodů: 27.

Z toho: 18 projektů Hřiště pro veřejnost a 9 projektů rizikových městských obvodů.

Výše poskytnuté podpory: 6 867 000 Kč.

Z toho: 5 166 000 Kč na Hřiště pro veřejnost, 1 179 000 Kč na projekty rizikových městských obvodů.

Podpora projektů MPO: 4 projekty.

Výše poskytnuté podpory: 283 000 Kč.

Podpora projektů PO: 2 subjekty, 3 projekty.

Výše poskytnuté podpory: 239 000 Kč.

Vlastní aktivity SMO:

MMO realizovalo z vlastních zdrojů 4 projekty s náklady ve výši 109 000 Kč.

SMO spolufinancovalo v rámci Programu prevence kriminality 3 neinvestiční projekty, výše spolufinancování: 263 000 Kč.

Ze státního rozpočtu byly podpořeny 3 projekty SMO, čerpání (přijaté dotace) ve výši: 543 000 Kč.

Opatření A.2

Posílit přístup prevence kriminality postavené na důkazech (evidence-based), analytické práci, získávání nových poznatků včetně přenosu dobré praxe, reakce na nové hrozby v oblasti kriminality

Míra naplnění: Splněno částečně

Náklady SMO: v rámci běžné činnosti

Popis plnění:

SMO pravidelně podporuje činnost a spolupráci pracovních skupin v oblasti prevence kriminality, včetně vyhodnocování efektivity.

V roce 2023 pracovala v případě potřeby pracovní skupina Prevence kriminality na místní úrovni rady města a také pracovní skupiny prevence kriminality – Koordináční skupina, Bezpečnější Ostrava, Tým pro oběti, Pachatelé, Romské etnikum (ve spolupráci s Komunitním plánem SMO), Děti a mládež, Platforma situační prevence, Kyberplatforma.

Na území města funguje 7 Multidisciplinárních týmů v sociálně rizikových lokalitách (MdT).

Činnost všech těchto skupin zajišťuje SMO, respektive MMO. Ve spolupráci s ASZ funguje pracovní skupina Zaměstnanost a Dluhová platforma.

Byla zpracována stručná Bezpečnostní analýza za rok 2023.

Pravidelně probíhá vyhodnocování aktivit a projektů prevence kriminality podpořených z rozpočtu SMO, včetně finanční kontroly a v souladu s kontrolním řádem.

Nepodařilo se nastavit kritéria víceletého financování projektů a nebyla vytvořena Metodika pro vyhodnocování efektivity realizovaných preventivních programů a projektů.

Opatření A.3

Podporovat zapojení dobrovolníků v oblasti prevence kriminality

Míra naplnění: Splněno

Náklady SMO: 14 000 Kč

Popis plnění:

V rámci projektů na podporu dobrovolníků byl realizován program Kmotr (sociálně preventivní dobrovolnický program pro rizikové děti a mládež ve věku 7-18 let)

Počet zapojených dobrovolníků: 16

Počet hodin: 723

Realizovalo se také zapojení cílové skupiny – osoby v konfliktu se zákonem do činnosti PS Pachatelé.

Financování Priorita A – Podpora a rozvoj systému prevence kriminality

Financování Priorita A Podpora a rozvoj systému prevence kriminality		
Celkové náklady	1 076 000 Kč	100 %
Náklady města	1 076 000 Kč	100 %
Další zdroje	0 Kč	0 %

Priorita B Informovanost

Město Ostrava využívá všechny dostupné možnosti k informování široké i odborné veřejnosti, zasazuje se o legitimizaci prevence kriminality. Veřejnost má dostatek informací o rizicích v oblasti kriminality a zná možnosti, jak zvýšit svou ochranu, kde nalézt pomoc. Jsou propagovány realizované aktivity a projekty prevence kriminality.

Opatření B.1

Zvýšit informovanost široké veřejnosti o aktuálních rizicích v oblasti kriminality a rizikového chování, realizovaných aktivitách, projektech prevence kriminality a rozšířit povědomí veřejnosti o možnostech ochrany před riziky

Míra naplnění: Splněno

Náklady SMO: 266 000 Kč

Popis plnění:

V roce 2023 bylo realizováno celkem 42 informačních aktivit. Aktuality byly šířeny mezi laickou i odbornou veřejností prostřednictvím webových stránek <https://bezpecnejsi.ostrava.cz/>, stránek prevence kriminality na sociální síti Facebook, měsíčníkem Radnice, tiskovými zprávami.

Mezi největší informačně preventivní akce patřily Velikonoční a Vánoční Bezpečnější nakupování a parkování.

Ostrava v říjnu 2023 hostila konferenci Národní dny prevence, ve spolupráci s Ministerstvem vnitra. Součástí akce bylo ocenění nejlepších preventivních projektů za uplynulé dva roky.

Financování Priorita B – Informovanost

Financování Priorita B – Informovanost		
Celkové náklady	666 000 Kč	100 %
Náklady města	266 000 Kč	39,93 %
Další zdroje	400 000 Kč	60,07 %

Priorita C Pomoc a podpora obětem protiprávních činů

Město Ostrava poskytuje pomoc a podporu obětem protiprávních činů, s důrazem na pomoc zvláště zranitelným obětem, a činí opatření ke snižování latence a sekundární viktimizace obětí.

Opatření C.1

Usilovat o včasnou identifikaci obětí, zejména zvláště zranitelných obětí a posilovat motivaci k oznamování protiprávních činů

Míra naplnění: Splněno

Náklady SMO: 207 000 Kč

Popis plnění:

Realizováno 23 vzdělávacích aktivit pro odbornou veřejnost (sociální pracovníci, zaměstnanci úřadů, školní metodiky prevence aj.)

Aktualizovaný leták pro oběti trestných činů dostupný celoročně v elektronické a tištěné podobě. Kontakty na odbornou pomoc uvedené v letáku jsou k dispozici i v aplikaci SOCIOPOINT v samostatné sekci. Upozornění na pomoc obětem je trvale součástí úvodního menu webu Bezpečnější Ostrava.

Intervenční centrum Ostrava realizovalo v roce 2023 projekt POSPOLU – POMOC dětem-SPOLUpráce odborníků. Smyslem projektu je zmapovat dostupná místa pro děti ohrožené domácím násilím v daných regionech, především v případech vykazání násilné osoby ze společného obydlí, a také zvýšit kompetence pracovníků těchto subjektů při komunikaci s ohroženými dětmi.

Opatření C.2

Podporovat služby pomoci pro oběti trestných činů a jejich propojení s dalšími subjekty věnujícími se specifickým cílovým skupinám

Míra naplnění: Splněno

Náklady: 1 225 000 Kč

Popis plnění:

Podpořeno 8 subjektů v oblasti poskytování odborného poradenství obětem trestných činů. V rámci jejich činnosti bylo podpořeno 660 osob. Dále byly podpořeny 3 organizace pracující s dětskými oběťmi a rodinným systémem ohroženým násilím. Počet klientů v roce 2023 byl 93. Byly realizovány mediace mezi pachatelem a obětí (10 osob) a v rámci programu Nechme dětem dětství, který pracuje s celým rodinným systémem, bylo podpořeno 159 osob včetně 50 dětí.

Opatření C.3**Podporovat dostupnost krizového bydlení pro oběti domácího násilí****Míra naplnění:** Nesplněno**Náklady:** 0,- Kč**Popis plnění:**

Plánováno na rok 2024.

Financování Priorita C – Pomoc a podpora obětem protiprávních činů

Financování Priorita C – Pomoc a podpora obětem protiprávních činů		
Celkové náklady	5 185 000 Kč	100 %
Náklady města	1 432 000 Kč	27,61 %
Další zdroje	3 753 000 Kč	72,39 %

Priorita D Práce s pachateli trestné činnosti, prevence recidivy

Město Ostrava se zaměřuje na boj proti recidivě, na kontinuální práci s pachateli, na včasnou koordinovanou resocializaci pachatelů a podporuje práci s osobou dopouštějící se násilí.

Opatření D.1

Podporovat a rozvíjet programy práce s pachateli a osobami se dopouštějícími se násilí, osobami jim blízkými. Podporovat zajištění kontinuální práce s pachateli

Míra naplnění: Splněno

Náklady: 0,- Kč

Popis plnění:

V roce 2023 proběhlo jedno společné setkání členů PS Pachatelé se sociálními pracovníky-sociálními kurátory pro dospělé osoby jednotlivých úřadů městských obvodů statutárního města Ostravy. Mimo sdílení dobré praxe byly pak v následné diskuzi zodpovězené dotazy k činnosti těchto organizací i k možnostem práce s osobami ve výkonu trestu odnětí svobody a po výkonu trestu odnětí svobody. Proběhlo také představení činnosti Mezinárodního vězeňského společenství a činnosti organizace Eurotopie. Probační a mediační služba (PMS) pracuje s pachateli trestných činů ve všech fázích trestního řízení kontinuálně. V přípravném řízení trestním zajišťuje podklady pro rozhodování Orgánů činných v trestním řízení, s odsouzenými k trestu odnětí svobody, kteří si podávají k soudu žádost o podmíněné propuštění a zároveň osloví PMS s žádostí o spolupráci na přípravě stanoviska PMS k možnému podmíněnému propuštění, tzv. Parole (v roce 2023 byla v této agendě realizována spolupráce s 80 odsouzenými ve VTOS, konkrétně ve Věznici Heřmanice a Vazební věznici Ostrava). Od konce roku 2022 je součástí PMS probační dům, zařízení pro osoby podmíněně propuštěné z VTOS, u kterých je zmapováno vyšší riziko selhání z důvodů nestabilních sociálních podmínek (bydlení, zaměstnání atd.). Dosud v něm bylo umístěno 38 odsouzených propuštěných osob z věznic v rámci celé ČR. V neposlední řadě realizuje PMS ve vykonávacím trestním řízení kontrolu výkonu některých alternativních trestů. V roce 2023 PMS zahájila spolupráci napříč celým trestním řízením, bez ohledu na věkovou kategorii celkem s 1200 nových případů.

Program „NECHME DĚTEM DĚTSTVÍ“ byl realizován po celé období kalendářního roku 2023 a navázal tak na služby, jejichž poskytování bylo zahájeno 1. 11. 2020. Služby byly poskytovány rodinám ohroženým násilím v blízkých vztazích na základě pověření k výkonu sociálně-právní ochrany dětí. Zapojení obou rodičů do spolupráce se podařilo naplnit v 1/3 případů.

Opatření D.2

Podporovat programy a projekty zaměřené na prevenci recidivy pachatelů trestné činnosti

Míra naplnění: Splněno

Náklady: 1 802 000 Kč

Popis plnění:

V rámci komplexní práce s klienty se je daří úspěšně propojovat s ostatními spolupracujícími subjekty: Nová Šance z.s., Renarkon o.p.s., Úřad práce České republiky, Probační a mediační služba, sociální kurátoři jednotlivých městských obvodů, sociální pracovníci věznice Heřmanice a Vazební věznice Ostrava a spolupracující zaměstnavatelé. V oblasti projektů a programů zaměřených na zvýšení zaměstnatelnosti a

zaměstnanosti pachatelů bylo podpořeno 188 osob prostřednictvím 4 spolupracujících subjektů. Podporovány byly také mentoringové programy (Mentoring, 3Z). Po propuštění z VTOS mentoři podporovali vybrané klienty a posilovali jejich motivaci a dovednosti formou doprovodů, osobní či jiné komunikace a podpory. Jednalo se zejm. o podporu v rámci doprovodů na úřady a instituce, vyhledávání potřebných informací, vyřizování dokladů či dávek, psychickou podporu, podporu při stěhování klienta apod. Svépomocné skupiny byly zdrojem vzájemné podpory, pomoci, motivace k udržitelné životní změně a rozvoji vnitřního potenciálu zapojených klientů. V oblasti aktivit zaměřených na řešení závislosti pachatelů probíhaly individuální konzultace s klienty v 5 věznicích (Vazební věznice Ostrava, Věznice Heřmanice, Věznice Karviná, Věznice Opava, Věznice Příbram). Poradenství ve věznicích bylo zajištěno také externími subjekty (Renarkon, o.p.s. a Společnost Podané ruce). V rámci projektu "Rozvoj sociálního bydlení ve městě Ostrava" byla zahájena spolupráce s organizací Rubikon centrum z.ú. s cílem umožnit odsouzeným ve VTOS (Věznice Heřmanice, Vazební věznice Ostrava) sepsání žádosti o sociální byt, což se do konce r. 2023 podařilo ve dvou případech. Práce s osobami po VTOS směřující k získání dlouhodobějšího bydlení za využití principů Housing first či Housing led a sociální rehabilitace. Jednalo se o byty soukromých vlastníků (jednotlivců či firem - Heimstaden) a sociálních bytů. Spolupráce s klienty začínala zpravidla již ve věznici (mapování sociální situace klienta, výběr vhodného bytu) a pokračovala procesem zabydlování (stěhování, vybavení bytu apod.) vč. podpory s administrativou (uzavírání nájemních/podnájemních smluv, smluv s dodavateli energií apod.) až po podporu při udržení bydlení (řešení sousedských vztahů, řešení výpadků příjmu na nájemné apod.). V oblasti ukládání alternativních trestů zpracovávala PMS téměř v polovině všech případů za rok 2023 podklady pro rozhodnutí soudu k možnému uložení alternativních trestů, zejména obecně prospěšných prací (OPP). Uloženo bylo 637 alternativních trestů, z toho 388 OPP. Ve 23 případech došlo k odklonu trestního řízení.

Financování Priorita D – Práce s pachateli trestné činnosti, prevence recidivy

Financování Priorita D – Práce s pachateli trestné činnosti, prevence recidivy		
Celkové náklady	6 365 000 Kč	100 %
Náklady města	1 802 000 Kč	28,31 %
Další zdroje	4 563 000 Kč	71,69 %

Priorita E Komplexní a koordinovaný přístup k bezpečnosti v rizikových lokalitách, práce s rizikovými komunitami

Město Ostrava uplatňuje komplexní a koordinovaný přístup k řešení kriminality v rizikových lokalitách založený na partnerské spolupráci odpovědných subjektů a zástupců/obyvatel lokalit, přičemž se zaměřuje nejen na projevy, ale i příčiny problémů. Zohledňuje přitom specifické potřeby a problémy osob žijících v těchto lokalitách. Věnuje se prevenci ve vztahu k rizikovým komunitám.

Opatření E.1

Preventivně působit proti negativním jevům s vyšším výskytem v rizikových lokalitách (např. lichva, domácí násilí, závislosti aj.)

Míra naplnění: Splněno

Náklady SMO: 870 000 Kč

Popis plnění:

Projekt Asistent prevence kriminality (APK) je realizován MPO. V roce 2023 byl projekt zajištěn 11 APK a 2 mentory. Celkem řešili 1947 událostí v rámci 220 pochůzek. Tři městské obvody jsou zapojeny do projektu Domovník – preventista, a to Ostrava Poruba – (9 domovníků), Ostrava Jih (20 domovníků), Ostrava Mar. Hory a Hulváky (15 domovníků).

Bylo realizováno 55 setkání Multidisciplinárních týmů – Míst pro dialog (MdT). Plánovaná hodnota byla 66–11 zrušeno z důvodu státních svátků, termínů prázdnin nebo kolizních pracovních akcí. Na základě podnětu činnosti MdT byly realizovány 3 setkání – kulatý stůl k propojování sociálních služeb pro rodiny s dětmi, OSPOD a základní školy, on line vzdělávání k tématu kratom, HHC a nových návykových látek, a seminář k sebepoškození dětí a mládeže.

Komunitní práce byla realizována v lokalitách Kunčičky, Přívoz, Jih, Hrušov, Liščina a Jílová. Proběhlo celkem 52 setkání aktivních skupin a uskutečněno bylo 27 komunitních akcí. V rámci projektu Jde to i bez dluhů bylo realizováno 12 workshopů na témata finanční gramotnosti.

Opatření E.2

Preventivně působit proti rizikovému chování dětí a mládeže v rizikových lokalitách. Pracovat s dětmi a mládeží

Míra naplnění: Splněno

Náklady SMO: 1 837 000 Kč

Popis plnění:

Besedy pro děti v rizikových lokalitách zajišťovala v roce 2023 MPO (20 besed, 267 účastníků) a organizace Vzájemné soužití o.p.s. v rámci projektu Pomocná ruka – Společně za práva a bezpečí (54 besed, 624 účastníků) Celkem se programů účastnilo 891 žáků v 7 základních školách.

Dostupnost volnočasových aktivit pro děti a předávání pozitivních vzorů v rizikových lokalitách byla zajištěna prostřednictvím 7 otevřených klubů. V rámci jejich činností bylo podpořeno 1050 dětí. Mimo klubové aktivity byly realizovány také výjezdní akce, pobytové tábory, taneční, hudební a sportovní aktivity.

Opatření E.3

Pracovat s rizikovými komunitami, snižovat rizika spojená s extremismem a předsudečnou nenávistí, anticiganismem a eliminovat společenské napětí, které vyvolávají. Podporovat soužití majority a minority, rozvíjet interkulturní kompetence

Míra naplnění: Splněno částečně

Náklady SMO: 210 000 Kč

Popis plnění:

Programy zaměřené na prevenci kriminality rizikových komunit, poskytování terénní sociální práce osobám poskytujícím placené sexuální služby ve městě Ostrava, zajišťovala v roce 2023 organizace Rozkoš bez rizika z.s. Celkem v rámci terénního programu bylo podpořeno 203 osob.

V rámci projektu Slovo 21 byl uspořádán kulatý stůl zaměřený na téma předsudečného násilí, stereotypů, hate crime a hate speech. Ve spolupráci s Charlotou Dědkovou, specialistkou na nenávistnou komunikaci, byl vytvořen manuál pro krizovou komunikaci k řešení hate crime a hate speech, zejména na sociálních sítích. V roce 2024 bude připravován „argumentář“, který bude obsahovat konkrétní příklady a postupy krizové komunikace.

Proběhla aktualizace Plánu postupu. Navazující vzdělávání pro zapojené subjekty je plánováno na rok 2024. Částečně se podařilo zajistit a podporovat programy zacílené na sbližování majority a minority projektem Hrajeme si bez rozdílu, který realizoval MO Vítkovice. Cílem projektu bylo připravit dětem a mládeži

podmínky pro aktivní trávení volného času v červenci přes letní prázdniny. Ve spolupráci s místními spolky, městskou policií a firmou Akcičky s.r.o. byl zajištěn program na téměř každý den v měsíci. Nepodařilo se realizovat vzdělávací aktivity v oblasti interkulturních kompetencí.

Financování Priorita E – Komplexní a koordinovaný přístup k bezpečnosti v rizikových lokalitách, práce s rizikovými komunitami

Financování Priorita E – Komplexní a koordinovaný přístup k bezpečnosti v rizikových lokalitách, práce s rizikovými komunitami		
Celkové náklady	11 256 000 Kč	100 %
Náklady města	2 917 000 Kč	25,91 %
Další zdroje	8 339 000 Kč	74,09 %

Priorita F Situační prevence kriminality

Město Ostrava rozvíjí a podporuje situační prevenci kriminality, posiluje odolnost míst proti trestné činnosti, přitom podporuje a implementuje nové přístupy a technologie.

Opatření F.1
Rozvíjet situační prevenci kriminality, posilovat odolnost míst proti trestné činnosti a jiným deliktům
Míra naplnění: Splněno částečně
Náklady SMO: 5 226 000 Kč
Popis plnění: Městský kamerový dohlížecí systém je zmodernizovaný a plně funkční. K 31. 12. 2023 bylo v provozu 616 bezpečnostních kamer. Systém je využíván k plnění úkolů jak MPO, tak PČR. Nepodařilo se vytvořit Metodiku identifikace a hodnocení bezpečnostně rizikových míst, ani využití technických norem prevence kriminality řady ČSN 14383. V roce 2023 nedošlo k podpoře komplexních projektů zaměřených na situační prevenci. V rámci rozpočtu statutárního města Ostravy za účelem zabezpečení prevence kriminality na rok 2023 bylo transferem podpořeno 62 hřišť v 17 městských obvodech, kde na bezpečnost dohlížel správce. Celkem bylo zajištěno 49 299 hodin přítomnosti správce.

Opatření F.2
Realizovat aktivity situační prevence zaměřené na prevenci majetkové kriminality
Míra naplnění: Splněno částečně
Náklady SMO: 6 000 Kč
Popis plnění:

V rámci projektu Forenzní identifikační značení strážníci označili 481 jízdních prostředků a 90 kompenzačních pomůcek. Hendikepovaným osobám městská policie umožnila individuální značení kompenzačních pomůcek v místě bydliště, či jiném pro tyto občany vhodném místě. MPO zapojuje seniory do aktivního zvyšování jejich bezpečí formou instalací Senior linek (aktuálně v provozu 546), montáží panoramatických kukátek (aktuálně 77) a bezpečnostních řetízků (aktuálně 93). Aktivně jsou také motivováni v rámci speciálních besed pro podporu bezpečnějšího pohybu na ulicích, v MHD, v obchodech apod. V roce 2023 nebyl podpořen žádný rozvojový projekt v oblasti situační prevence.

Financování Priorita F – Situační prevence kriminality

Financování Priorita F – Situační prevence kriminality		
Celkové náklady	6 365 000 Kč	100 %
Náklady města	5 232 000 Kč	82,19 %
Další zdroje	1 133 000 Kč	17,81 %

Priorita G Kriminalita páchaná dětmi a na dětech

Město Ostrava monitoruje rizikové chování a negativní jevy, se kterými se děti a mládež potýkají. Za účelem podchycení problémů a ochrany dětí realizuje potřebná opatření, podporuje preventivní programy a nízkoprahové volnočasové aktivity.

Opatření G.1

Podporovat preventivní programy pro děti a mládež

Míra naplnění: Splněno

Náklady SMO: 3 277 000 Kč

Popis plnění:

Preventivní programy jsou realizovány převážně prožitkovou metodou a hlavní náplní je podchytit nejružnější formy rizikového chování u dětí a mládeže. Součástí je zpětná vazba a konzultace s pedagogy po uskutečněné besedě. V případě rizikového chování je zajištěna intervence. V roce 2023 bylo podpořeno z rozpočtu SMO 8 subjektů. Primární programy byly poskytnuty pro téměř 900 třídních kolektivů, kterých se účastnilo více než 22 000 žáků.

Kromě podpořených projektů se tématem zabývá PPP – realizovala prostřednictvím metodiků prevence programy všeobecné primární prevence a programy selektivní prevence na podporu vztahů v třídním kolektivu dle zásad efektivní prevence. A to na základě žádostí a aktuální potřeby škol. Součástí programu je vždy zpětná vazba a konzultace s pedagogy po jeho uskutečnění. Všechny požadavky ze škol se však z kapacitních důvodů nedařilo naplnit. Nepodařilo se nalézt nového realizátora specifické selektivní primární prevence ani intervenční práce (v současnosti PPP, Institut prevence z.s., Renarkon o.p.s). Besedy ve školách zajišťuje také PMS a PČR.

Podařilo se rozšířit úvazek 1,0 metodika prevence v PPP. Dofinancován byl KÚ MSK i pro rok 2024.

V oblasti sekundární prevence bylo podpořeno 6 subjektů. Programy vedou k posilování a získávání nových dovedností a kompetencí mladistvých, které jsou potřebné pro fungování v běžném životě, např. jsou to

kompetence pracovní, sociální, komunikační apod. Programy mohou mít například podobu probačních, resocializačních a terapeutických programů pro děti a mladistvé. Podpořeno bylo 356 osob. Z důvodu nedostatečných personálních kapacit nedošlo k realizaci nového projektu Netradiční třídní schůzky. Proběhlo proškolení školních metodiků prevence v tématu Vedení výchovných komisí. Aktuálně probíhá připomínkování metodiky k tomuto tématu. Pravidelně probíhá monitorování práce sociálních pedagogů na školách, kterým je nabízena metodická podpora metodiků prevence v PPP.

Opatření G.2

Podporovat aktivní trávení volného času

Míra naplnění: Splněno

Náklady SMO: 2 123 000 Kč

Popis plnění:

Otevřené kluby jsou jednou z možností, jak vyplnit volný čas. Klub je volně přístupné a otevřené místo, je bezplatné. Ostrava podporuje provoz otevřených klubů dlouhodobě v rámci dotačního řízení v oblasti prevence kriminality. V roce 2023 bylo z rozpočtu SMO podpořeno 9 otevřených klubů.

Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež jsou sociální služba. NZDM nabízí dětem a mladým lidem bezpečný prostor pro pomoc a podporu při řešení problémů se vztahy k sobě samému, ve škole, s kamarády, s rodiči. Současně je možné zde trávit i volný čas. NZDM jsou také bezplatné a mohou být využity anonymně (pod přezdívkou). Ostrava podporuje provoz NZDM dlouhodobě v rámci dotačního řízení v oblasti sociální péče. V roce 2023 byly z rozpočtu SMO podpořeny 2 NZDM.

Opatření G.3

Podporovat vzájemnou informovanost a multidisciplinární spolupráci

Míra naplnění: Splněno

Náklady SMO: V rámci běžné činnosti

Popis plnění:

V rámci multidisciplinární spolupráce existuje na území SMO mezioborová platforma Tým pro mládež. Její aktivity směřují do oblasti vzájemného předávání poznatků z praxe, aktuálních trendů, vzdělávání svých členů apod. V roce 2023 se tato platforma sešla 2x.

V minulých letech vytvořený Metodický materiál k jednotnému řešení záškoláctví na území města Ostravy byl v průběhu roku 2023 aktualizován na základě připomínek spolupracujících a zúčastněných subjektů (MMO, KÚ MSK, PPP, PČR, OSPOD, škol, přestupkového oddělení, Městské policie Ostrava). Aktualizovaná verze byla opět zaslána do škol, kde je plněna povinná školní docházka.

Systém SVI je funkční agendový systém sociálně-právní ochrany dětí s funkcionalitou přiřazování policejních oznámení přímo na jednotlivé orgány sociálně-právní ochrany dětí (OSPOD) statutárního města Ostravy. V roce 2023 nedošlo v tomto systému k žádným změnám.

Byl vytvořen přehled kontaktů pro školy a školská zařízení v případě výskytu rizikových jevů. Distribuován bude v průběhu roku 2024.

Financování Priorita G – Kriminalita páchaná dětmi a na dětech

Financování Priorita G – Kriminalita páchaná dětmi a na dětech		
Celkové náklady	17 831 000 Kč	100 %
Náklady města	5 400 000 Kč	43,44%
Další zdroje	12 431 000 Kč	56,56 %

Priorita H Prevence kybernetické kriminality, rozvoj funkční gramotnosti

Město Ostrava aktivně, systémově a koordinovaně posiluje prevenci kybernetické kriminality a rizikového chování v kyberprostoru a poskytuje pomoc a podporu obětem v kyberprostoru. Zaměřuje se na rozvoj funkční gramotnosti.

Opatření H.1
Nastavit systém spolupráce a vzdělávání v oblasti prevence kybernetické kriminality
Míra naplnění: Splněno
Náklady SMO: V rámci běžné činnosti
Popis plnění: Nově zřízená kyberplatforma se v roce 2024 sešla celkem 4x. Podařilo se sdílet poznatky, aktuální trendy a dobrou praxi. Problematika kyber byla hlavním tématem říjnové konference Národní dny prevence. Odborné příspěvky přispěly k vyšší orientaci osob, které přichází do kontaktu s rizikovými skupinami (policisté a strážníci, sociální pracovníci, pracovníci v justici, zaměstnanci veřejné správy, pracovníci NNO apod.), v rizicích v kyberprostoru.

Opatření H.2
Aktivně působit v oblasti prevence kybernetické kriminality na všechny cílové skupiny s důrazem na skupiny zvláště zranitelné v kyberprostoru, poskytovat poradenství obětem, posilovat funkční gramotnost
Míra naplnění: Splněno částečně
Náklady SMO: 317 000 Kč
Popis plnění: V rámci primárních preventivních programů MPO realizuje pro seniory, rodiče, studenty a žáky besedy na téma kybernetické kriminality. V rámci projektu #online MPO uskutečnila v roce 2023 celkem 78 preventivních akcí. Do projektu bylo zapojeno 1022 žáků ZŠ, 218 žáků SŠ, 75 rodičů a 40 učitelů. Prostřednictvím NNO bylo realizováno 30 besed, kterých se zúčastnilo 792 účastníků. V oblasti funkční gramotnosti došlo v roce 2023 ke vzniku skupiny 8 lektorů mediální gramotnosti (včetně kyberbezpečnosti) složené z řad knihovníků a její odborné edukaci(celkem 12 hodin školení) a technické

zabezpečení s cílem zvýšení úrovně mediální gramotnosti u dětí, mládeže a seniorů formou besed (49 besed pro školy - 828 žáků a 6 besed pro seniory – 778 osob).
Nepodařilo se navýšit personální kapacity subjektů poskytujících programy prevence v kyberprostoru a realizovat aktivity ve vztahu ke vzniku krajského poradenského a informačního centra.

Financování Priorita H – Prevence kybernetické kriminality, rozvoj funkční gramotnosti

Financování Priorita H – Prevence kybernetické kriminality, rozvoj funkční gramotnosti		
Celkové náklady	473 000 Kč	100 %
Náklady města	317 000 Kč	67,02 %
Další zdroje	156 000 Kč	32,98 %

Závěr

Ostrava je s 280 000 obyvateli třetím největším městem ČR a metropolí třetího nejlidnatějšího kraje. Na Ostravsku žije téměř 1 milion obyvatel, je tak po pražské aglomeraci druhou největší u nás. Dlouhodobě je však také na předních příčkách v míře nezaměstnanosti, chudoby, znečištění životního prostředí i kriminality. Ostrava proto klade velký důraz na svůj celkový socioekonomický rozvoj. Její vizí je být městem s vysokou kvalitou života pro všechny generace, které láká nové obyvatele. K dosažení takového cíle je nezbytný i pocit bezpečí občanů. Prevence kriminality je proto nedílnou součástí rozvoje města.

Strategie představuje zásadní materiál určující okruhy a postupy preventivních opatření. Určuje priority, ke kterým bude město směřovat, a způsoby řešení identifikovaných problémů, včetně zabezpečení všech potřebných zdrojů. Definuje principy, na kterých město v oblasti prevence kriminality staví. Využívá a kombinuje aktivity z oblasti sociální a situační prevence, informování občanů, klade důraz na posilování systému prevence kriminality ve městě. Je jednou z podmínek pro zapojení města do Programu prevence kriminality na místní úrovni Ministerstva vnitra.

Hlavními prioritami města v daném období byly:

Priorita A – Podpora a rozvoj systému prevence kriminality

Priorita B – Informovanost

Priorita C – Pomoc a podpora obětem protiprávních činů

Priorita D – Práce s pachateli trestné činnosti, prevence recidivy

Priorita E – Komplexní a koordinovaný přístup k bezpečnosti v rizikových lokalitách, práce s rizikovými komunitami

Priorita F – Situační prevence kriminality

Priorita G – Kriminalita páchaná dětmi a na dětech

Priorita H – Prevence kybernetické kriminality, rozvoj funkční gramotnosti

Na území města působilo v roce 2023 v oblasti prevence kriminality celkem 62 subjektů, které realizovaly 84 preventivních aktivit a poskytovaly 6 sociálních služeb. Celkové náklady činily 48 912 000 Kč, přičemž město se podílelo 18 442 000 Kč (37 %). Tato míra spolufinancování je dlouhodobě konstantní. Strategii tvoří 8 priorit, 19 opatření a 69 aktivit. Zcela nebo částečně se podařilo naplnit většinu opatření Strategie (18 z 19). Jedno opatření se z objektivních důvodů naplnit nepodařilo.

V rámci komplexního systému prevence kriminality funguje ve městě 7 pracovních skupin, 2 platformy, 7 multidisciplinárních týmů a úzká spolupráce s Komunitním plánem SMO a Plánem sociálního začleňování.

Seznam zkratek

APK – asistenti prevence kriminality
ASZ – Agentura pro sociální začleňování
DN – domácí násilí
FB – aplikace Facebook
MdT – Multidisciplinární tým v sociálně rizikové lokalitě
MMO – Magistrát města Ostravy
MO – městský obvod
MPO – Městská policie Ostrava
MV ČR – Ministerstvo vnitra České republiky
NNO – nestátní neziskové organizace
NZDM – nízkoprahové zařízení pro děti a mládež
OČTŘ – orgány činné v trestním řízení
OSPOD – orgán sociálně-právní ochrany dětí
OU – Ostravská univerzita
PČR – Policie České republiky
PMS – Probační a mediační služba České republiky
PPP – pedagogicko-psychologická poradna
PS – pracovní skupina
SMO – statutární město Ostrava
Strategie – Strategie prevence kriminality statutárního města Ostravy na období 2023–2027
SVI – systém včasné intervence
SVL – sociálně vyloučené lokality
TpO – Tým pro oběti trestných činů
ÚP – Úřad práce České republiky
VSČR – Vězeňská služba České republiky
VŠB-TU – Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava
Zpráva – Zpráva o naplňování priorit a realizaci opatření Strategie prevence kriminality statutárního města Ostravy na období 2023–2027 za rok 2023